

Prof. dr hab. Dorota Żołędź-Strzelczyk

Zakład Historii Wychowania

Problematyka badawcza, zainteresowania naukowe:

1. Dzieje edukacji na ziemiach polskich do końca XVIII w.;
2. Dzieje dziecka i dzieciństwa – dziecko w środowisku domowym, szkolnym, prawa dziecka, relacje rodzice-dziecko, dziecko w sytuacjach wyjątkowych, opieka nad dzieckiem; wychowanie dzieci na europejskich dworach monarszych; dziecko w ikonografii – portrety dziecięce na przestrzeni wieków;
3. Edukacja i sytuacja kobiet w różnych okresach historycznych i kręgach kulturowych;
4. Problematyka regionalna – dzieje oświaty w Wielkopolsce, dzieje placówek oświatowych, wychowanie w rodzinie w różnych środowiskach, w różnych okresach dziejów Wielkopolski;
5. Podróże edukacyjne Polaków;
6. Dzieje zabaw i zabawek dziecięcych; zabawy dziecięce współcześnie (np. w przedszkolu);
7. Dzieje wychowania w rodzinie, przemiany w tym zakresie w określonym czasie i środowisku

Publikacje(wybrane)

- Ideały edukacyjne doby staropolskiej. Stanowe modele i potrzeby edukacyjne XVI i XVII wieku, Warszawa – Poznań 1990
- Peregrinatio academica. Studia młodzieży polskiej z Korony i Litwy na akademiach i uniwersytetach niemieckich w XVI i 1 poł. XVII wieku, Poznań 1996
- Dziecko w dawnej Polsce, Poznań 2002, wyd. II 2006
- Dzieje edukacji kobiet w Polsce przedrozbiorowej, w: Studia z dziejów edukacji kobiet na ziemiach polskich (współautorstwo z W. Jamrożkiem), Poznań 2001, s. 5-124.
- Dawne zabawy dziecięce, Warszawa-Kielce 2008 (współ. red. z K.Kabacińska)
- Dawne i współczesne zabawki dziecięce, red. K. Kabacińska, D. Żołędź-Strzelczyk, Poznań-Kielce 2010
- Szkoły w Wielkopolsce – od średniowiecznych początków do reform Komisji Edukacji Narodowej, Poznań 2010
- Wokół jezuickiej fundacji uniwersytetu z 1611 roku, Poznań 2011 (współred. R. Witkowski)
- Codzienność dziecięca opisana słowem i obrazem. Życie dziecka na ziemiach polskich od XVI do XVIII wieku, współautorstwo z K. Kabacińska-Łuczak, Warszawa 2012
- Zabawka – przedmiot ludyczny i obiekt kolekcjonerski, red. K. Kabacińska-Łuczak i D. Żołędź-Strzelczyk, Poznań 2016

- Dzieje zabawek dziecięcych na ziemiach polskich do początku XX wieku (współautorstwo D. Żołędź-Strzelczyk, I. Gomułka, M. Nawrot-Borowska, K. Kabacińska-Łuczak), Wrocław 2016
- Źródła do dziejów podróży edukacyjnych red. D. Żołędź-Strzelczyk, M.E. Kowalczyk, Wrocław 2017
- „Pod każdym względem szlachetne ci dają wychowanie”. Studia z dziejów wychowania szlachty w epoce staropolskiej, Wrocław 2017.

Proponowana tematyka prac magisterskich/dyplomowych (konkretne przykłady tematów):

- Obraz dzieciństwa w wybranej epoce/środowisku/miejscowości, np. Dzieciństwo w okresie PRL-u w środowisku wiejskim/ małego miasta
- Dziecko „nieślubne” w opinii społecznej - w wybranej epoce, kulturze, czy środowisku
- Dzieciobójstwo – uwarunkowania osobiste i społeczne
- Zabawy i zabawki w przedszkolu – na wybranym przykładzie
- Zabawy i zabawki dziecięce w określonym środowisku i czasie, np. Zabawy dziecięce w środowisku wiejskim w czasach PRL.
- Czas wolny dziecka/dorosłego/seniora w określonym środowisku
- Dzieje szkoły podstawowej/dzieje przedszkola w wybranej miejscowości
- Funkcjonowanie świetlicy/biblioteki/domu kultury/DPS w określonym środowisku
- Podróże edukacyjne Polaków dawniej i współcześnie – wybrane kierunki
- Funkcjonowanie ludzi starych w środowisku wiejskim dawniej i współcześnie
- Starzenie się dawniej i współcześnie – biologiczne, emocjonalne i społeczne uwarunkowania
- Rola ojca/rola matki/rodziny/rodzeństwa w świetle wybranych utworów literackich lub innych źródeł
- Aktywność kobiet na ziemiach polskich – wybrana epoka, wybrane aspekty
- Problematyka wychowawcza na łamach wybranego czasopisma/stron internetowych
- Ideał nauczyciela w wybranej epoce – np. „Jezuicki ideał nauczyciela”, czy Nauczyciel w oczach współczesnych uczniów
- Ewolucja modelu nastolatki/nastolatka w wybranym czasopiśmie

Kontakt: (telefon, e-mail, terminy i miejsce odbywania seminarium)

61 829 2156 dorotagata@onet.pl, dorotast@amu.edu.pl

Dyżur środy 11.00-13.00 p. 404 Zakład Historii Wychowania/ na Teams
Seminarium będą się odbywały w okresie pandemii zdalnie na platformie internetowej, na Teams. Kontakt również mailowy.

Inne informacje (według uznania)

Prace pisane na seminarium dotyczą zasadniczo zagadnień związanych z moimi zainteresowaniami badawczymi, chociaż często problematyka podejmowana w pracach

studenckich osadzona jest we współczesnych kontekstach. Staramy się wspólnie poszukiwać przeszłości we współczesności i odwrotnie - korzeni współczesności w dawnych czasach.

Jeżeli interesuje Was życie Waszej miejscowości, zwyczaje związane z wychowaniem, oświata dawniej i współcześnie, jeżeli lubicie poszukiwania (w starych albumach fotograficznych czy w pamięci Waszych rodziców i dziadków) i chcielibyście uchwycić, utrwalić to, co nieuchronnie odchodzi, to chyba uda nam się poszukać takich tematów, które dałyby Wam satysfakcję i przyjemność nie tylko w poszukiwaniach, ale i w pisaniu pracy magisterskiej/licencjackiej.

Jeżeli lubicie czytać książki o ludziach i problemach ich nurtujących, relacje pamiętnikarskie, wspomnienia, listy, oglądać obrazy, filmy - to również możemy poszukać takiej problematyki pracy, która pozwoli Wam się zagłębić w interesujących przekazach pisanych i ikonograficznych.

Jeżeli zaś chcielibyście czegoś dowiedzieć się o roli zabawy w życiu dziecka, zobaczyć czym i w jaki sposób bawili się nasi przodkowie, czym bawią się dzieci we współczesnych domach i przedszkolach - to także zapraszam na moje seminarium.